

A „MURAKOZ“
megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egészévre 4 frt. — kr.

Félévre 2 frt. — kr.

Negyedévre 1 frt. — kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“

Izlazi svaku nedelju

Céna mu je :

Na ođlo leto 4 frt — kr

Na polleta 2 frt — kr

Na četvert 1 frt — kr

Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredništvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela u Čakovcu.

V EGYESTARTALMU HETILAP | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. | IZLAZI SVAKU NEDELJU

A csáktornyai áll. tanítóképezde.

A csáktornyai állami tanítóképezdében a tanévet záró vizsgálatok június 13-tól 19-ig folytak. 21-én délelőtt volt a tanév ünnepélyes bezárása, mit a Zrinyi-vár kápolnájában végbement „Te Deum“ előzött meg. Samu József igazgató gyönyörű beszédben bucsuzott el a távozó növendékektől és tanároktól, kiknek nevében dr. Lázár Gyula szólt. — Vizsgálatot tett összesen 63 tanjelölt, és pedig az I. évfolyamról 15, a II. 20, a III 19 s a IV. évfolyamról 9. Ezekből kitűnő 1, jeles 24, jó 29, elégséges 8 és elégtelen 1. Valásra nézve volt 55 róm. kath. 1 ág. hitv., 7 izr. Anyanyelvre nézve 49 magyar, 7 horvát, 4 vend, 3 német. Származására nézve 1 baranya, 1 nógrád, 4 somogy, 1 sopron, 1 zepes, 1 torontál, 19 vas. 2 veszprém és 28 zalamegyei, 2 horvát-országi, 1 alsó-ausztriai, 1 galíciai és 1 olaszországi. Kor szerint 26 éves volt 1, 25 éves 1, 23 éves 1, 22 éves 5, 21 éves 5, 20 éves 6, 19 éves 15, 18 éves 17, 17 éves 9, és 16 éves 3. A szülők állapota szerint tanító gyermeke 16, hivatalnoké 6, kereskedőé 3, iparosé 17, földmives gyermeke 10 s egyéb állásu szülőké 11. Ösztöndíjban és segélyezésben 2 kivételével valamennyi növendék részesült, és pedig havi 10 frt és benlak 1, havi 8 frt és benlak 24, 6 frt és benlak 4, 5 frt és benlak 1, havi 12 frt. lakás nélkül 2, 10 frt 5, 9 frt 1, 8 frt 7, 6 frt 9, 5 frt 5 és havi 4 frt. ösztöndíjban részesült 1, csupán bennlakásban 1. A tanárikar 9 tagból állott, ideértve a hitoktatókat is.

A csáktornyai m. kir. állami tanítóképezdében az 1885-86. tanévre a beírások aug. 27-31 napjain tartanak.

A tanítóképezdebe olyan ép és egészséges testalkatú ifjak vétetnek fel, kik a 15-ik évet már betöltötték s a 4. polgári vagy középiskolai osztályt végeztek, vagy pedig fölvételi vizsgálatnak vetik alá magukat. E vizsgálat aug. 31-ik napján tartatik. Tárgyai: a magyar nyelv, számvetés, földrajz és történet oly terjedelemben, mint e tárgyak a polgári iskolák, reáltanodák és gymnasiumok négy alsó osztályában adatként elő. Ugyanekkor tartatik a javító vizsgálat is.

Segélyben csak jó magaviseletű és jeles szorgalmat tanúsító szegény tanulók részesülnek.

Az intézetben több növendék nyerhet lakást, fűtést, világítást és mosást, kiknek azonban maguknak kellend a takarításról gondoskodniok.

A bentlakásra felveendő növendékeknek legalább 8 jó inggel, 4 gatyával, 4 törülközővel, 6 pár kapcával illetve harisnyával, ágyművel, nyári és téli teljes öltözetrel, ruha és csizmatisztító kefékkel s a három hetenkint eszközöndő mosásnak megfelelő mennyiségű lepedőkkel, vánkos héjakkal, zsebkezdőkkel stb. kell birniok. Megjegyzetetik, hogy takaról az egészségnek jobban megfelelő paplan, mint az elpuhultságot előmozdító dunyha használata engedtetik meg.

Az intézetben köztartás nem lévén, a segély havi 12 frt, 10 frt, 9 frt, 6 frt és 5 frtból áll, mely az erkölcsi viselet, szorgalom és szegény állapothoz képest fog kiosztatni.

Azok, kik segélyért folyamodnak, kötelesek kérvényüket az igazgatótanácshoz címezve aug. 20-ig az igazgatónak beküldeni. E kérvényhez melléklendők: a keresztlevel, az isk., orvosi és szegénységi bizonyítványok.

Minden kérvény, melyhez szegénységi bizonyítvány nincs mellékelve 50 kros bélyeggel látandó el.

A horvát nyelv az intézet sajátlagos feladatának megfelelőleg minden növendékre kötelező tantárgy.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A polg. iskoláról általában s különösen a csáktornyai polg. iskoláról.

Hazánk kultur intézményei között a polg. iskolák a legujabb keletűek. Alig másfél évtizede annak, hogy a magyar törvényhozás a népoktatásról szóló 1868. évi XXXVIII. t. c. megalkotta, melynek értelmében minden, legalább 5000 lakossal bíró város köteles polg. iskolát állítani. És ma már hála a gondviselésnek körülbelül 150 polgári iskola áll az ország különböző vidékein a népnevelés szolgálatában, hogy a nemzet legnagyobb kontingensét tevő polgári osztály műveltségi fokának nivóját emelje.

Midőn a nemzet saját urává lett, érezte elmaradottságát a művelt nyugat-európai népektől, érezte pedig különösen a valódi polgárság zsenge és fejletlen voltát.

Már pedig hazánk iparának és kereskedelmének fellendülését, ezen nagyon is anyagi elvek által vezérelt korszakban, csakis egy értelmes, gondolkodásban és erkölcsben fegyelmezett polgári osztály kifejlődésétől várhatjuk.

Vannak tudósaink, hivatalnokaink de nincs még helytől és állástól független és teljesen önálló polgárságunk. És hol keressük e most említett polgár leendő alakját? A polg. iskolákban, ezekben a mindennapi élet követelményeit szolgáló intézetekben, melyek gyakorlati ismereteket törekszenek adni meddő elmélkedések helyett, hogy növendékeikből értelmes iparos polgárokat neveljenek.

Magyarországon ma már meg nem élhetünk egyoldalú mezőgazdasággal; a kizárólagos agrikultúra és kulturállam ma már összeférhetlenek, mondja egy nemzetgazdász, mert nem képes amaz elviselni azon terheket, miket az utóbbi támaszt. De maga a mezőgazdaság sem virulhat ipar nélkül; az ipar ennek is egyik létfeltétele. A polg. iskoláknak rendeltetése pedig, hogy az ipar szolgálatában munkálkodjanak.

Ki tagadhatná ma már, hogy csak az ipar és kereskedelem képes egy nemzetet gazdaggá és hatalmassá tenni; de csak úgy, ha ezeknek alapja a képzett szakismeret, a műveltség és felvilágosodottság.

A különböző iparágakkal kapcsolatban levő polg. iskolák vannak tehát hivatva arra, hogy hazánkban az ipart kifejlesztvén átalakítsák a társadalmi állapotokat, a szellemet sőt erkölcsöket — és lassan megvessék alapját egy jobb korának, mely után mint a költő mondja: buzgó imádság epedez száz-ezrek ajakán.

Hivatkozom Svajc, Belgium, Hollandia és Németország példáira, hol fényesen igazolva találhatjuk, mire képesek az ilyen polg. iskolák, az ipar fejlesztésének dolgában.

Kívánatos tehát, hogy a csáktornyai polg. iskola is, mely tizenhárom évi fennállása óta, zajtalanul bár, de lankadást nem ismerő kitartással törekszik gondjaira bízott növendékeiből értelmes és hazafias polgárokat nevelni, kik szárnyra kelve majd átérezzék, hogy nemcsak jogilag, de tényleg is e hazának fiai; kívánatos, mondom, hogy a helybeli polg. iskola is valamely iparág, vagy talán kereskedelem elsajátítását eszközölő szakiskolával kiegészíttessék.

És ha ezt megvalósíthatjuk, elérjük nem csak azt, hogy intézetünk rövid idő alatt benépesedik és elnémulnak ellenségeink, meg fog szünni minden gáncs, hogy a polg. isk.

proletárokat nevel, de az ily értelemben kiegészített polg. iskolát végzett növendékek mint kész értelmes iparosok léphetnek ki az életbe.

Az intéző körök eddig tapasztalt hazafias buzgóságára appellálok tehát, hogy ezen eszmét magukévá tevén, rövid idő múlva kieszközlék a magas kormányvált polg. iskoláknak ily értelemben való kiegészítését.

És én meg vagyok örvendőve, hogy a csáktornyai polg. iskola a fejlődés eme fokán nemcsak a magyar ipar, de a magyar faj kifejlesztésében és megerősítésében is hathatósan közreműködővén, Csáktornya város rövid idő múlva Muraköz központi helyzetének megfelelőleg, a magyar ipar és a magyar szellem középpontjává válik.

PÁLVA MIHALY

A csáktornyai magyar pótanfolyam.

1500
1885

Zalamegye kir. tanfelügyelőjéül.

A nagym. m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter uró Excellenciája 1885. június 12-én 22103 sz. a. kelt magas leiratával a magyar nyelvet még nem bíró népiskolai tanítók számára a magyar nyelvben való jártasság s tanítóképeség elsajátítása céljából Csáktornyára a nyári szünet alatt 5-6 heti magyarnyelvi pótanfolyam megtartását elrendelte.

A magyar nyelv kötelező és a népiskolák tantervében megállapított tanítását célzó törvényes intézkedések követelményeinek eleget tenni nem képes tanító urakat ezennel felhívom, hogy e pótanfolyamon megjelenni s magukat a magyar nyelv tanításában kellően kiképezni annál is inkább köteleességüknek tartásák, mert a nagym. m. kir. vallás és közoktatásügyi min. uró Excellenciájának a magyar nyelv kötelező tanítását véglegesen elrendelő 1885. évi május hó 28-án 20301 szám alatt kelt s halasztást nem tűrő magas rendelete tankerületem összes nem magyar és vegyes tannyelvű népiskoláiban általam legelőnyesebben végre fog hajtani.

Alig szükséges emlitenem, hogy a pótanfolyamok eddigi látogatását igazoló egyszerű bizonyítványok, a magyarnyelv tanítását jogosító pótanfolyami képesítő hiányában — tekintetbe vehetők nem lesznek.

A pótanfolyam ezuttal is a szokott napi-díjak és ingyen elszállásolás, nemkülönben a községektől kieszközlendő utiköltség előnyével lesz összekötve.

A pótanfolyamra leendő felvétel iránti kérvények legkésőbb f. é. július hó 7-ig alulirothoz küldendők be.

A július 14-én megnyitandó pótanfolyamra felveendő tanítók további teendőik felől, kérvényeik elbírálása után haladéktalanul értesitetni fognak.

Zala-Egerszeg, 1885 június hó 25-én.

Dr. Ruzsicska Kálmán
kir. tanfelügyelő.

— A félév kezdetével tisztelettel kérjük az előfizetés megújítását, lapunk terjesztését és a hátralékok behajtását! — Kitűnő tisztelettel a kiadóhivatal.

Isten hozzád! Sokévi ittéltem alatt snnyi jelével találkoztam a barátságának és jóindulatának, hogy most, midőn e kedves várost elhagyni kénytelen vagyok, a legőszintébb sajnálat és meghatottság fogja el szívemet. Nem vagyok képes mindenkitől és külön búcsút venni, mert ez, távozásom fölött érzett fájdalommat csak fokozná; teszem ezt azért a jelen sorok által, melyekkel szívből jövő „Isten hozzád“ mondom jó barátainak és jóakaróimnak; kérve kérvén őket, tartsanak meg továbbra is becses jó emlékükből, valamint én sem fogok megfeledkezni soha, sem jószágunkról, sem barátságunkról. Isten velünk! Gössing Dagobert, állomás főnök.

Dr. Ruzsicska Kálmán úr, megyénk fáradhatlan és buzgó kir. tanfelügyelője f. hó 22 én érkezett Csáktornyára, hogy a több napig tartó tanítóképesítő vizsgálatot vezesse. E vizsgálatra jelentkezett 14 egyén; még pedig 9 negyedéves képezdei növendék és 5 működő tanító. A jelöltek közül 1 vissza lépett, 3 javító vizsgálatra utasított, 10 képesített; még pedig: 1 kitünő, 7 jeles és 2 jó általános eredménnyel. Ugyancsak itt kapta meg a kir. tanfelügyelő úr a póttanfolyamot elrendelő magas ministeri rendeletet és nyomban intézkedett annak végrehajtása ügyében. Samu József képezdei igazgató bizott meg a tanfolyam vezetésével, Margitai József és Belányi Tivadar képezdei tanárok pedig a tanítással. Ugyancsak itt intézkedett a kir. tanfelügyelő úr, hogy a szomszéd megyei kir. tanfelügyelőségek, a muraközi s vend. vidéki egyházi hatóságok a magyar nyelvben s annak tanításában nem jártas tanítókat a póttanfolyamon való részvételre utasítsák, egyszerű mint lapunk más helyén közölt felhívásban az édekelt tanítókat a megjelenésre felhívta.

A csáktornyai magyar póttanfolyam július 14 én kezdődik és aug. 19-én fejeztetik be. A jelenzők 70 kr. napidíj és ingyen elszállásolásban részesülnek. E póttanfolyammal a magas ministerium ugylátszik kegyelmet akar gyakorolni azok irányában akik a törvény által kiszabott határidőig sem sajátították el a magyar nyelvet. Jóakarattal figyelmeztetjük mindazon t. tanító urakat, hogy e póttanfolyam befejezése után az illető közegek a szigorú ministeri rendeletet kérielhetlenül végre fogják hajtani. Az említett rendelet értelmében vagy felfüggesztetik az illető tanító vagy pedig terhére segéd tanító nevezetik ki. E rendelet azokat is sújtani fogja, akik bár nyertek a póttanfolyamokon a magyar nyelv tanítására oklevelet, de elég könnyen ottek voltak otthon a magyar nyelvvel nem törődni s azt elfelejteni. Még egyszer jóakarattal figyelmeztetjük az érdeklteteket, hogy a póttanfolyamon jelenjenek meg.

— F. hó 19-én tartatott meg a Szeivert féle nyári helyiségben az állami tanítóképezde ifjuság által rendezett hangverseny. Dél előtt

javában hulló eső déli utánra elállt, s szépen kiderült, mégis tájékozás végett plakátok által hirdettetett az estély megtartása. A hangverseny műsora változatos volt s több újságot is foglalt magában. Meglepően jól sikerült a „Vartyogi dalmokverseny“ című bohózatos operett. Egy némely alakja általános derűtséget idézett elő a közönségben. Kraxelhuber (Grunner) ékes diálektsussal és tag lejtéssel előadott „Oh du lieber Augustin“ ja, harci indulója, Dobossy (magyar legény) magyar népdalai, Csecsinovich Bálint (oláh) Kovásevics (tótlegény) nemzeti dalaik; Baján (olasz lovag) románca miltán kiérdemelték a tapsot, melylyel jutalmazá őket a díszes társaság. A nehéz darab igen jól sikerült. Ugy a magán mint a kar énekek hiba nélkül adattak elő. A darab végével a rendező Margitay J. tanár a hálás közönség által kihivatott s megéjeneztetett. Ezután Baján képezdei növendék énekelt zongora és hegedű kíséret mellett Énekén észrevehető volt az előző darab nehézsége. A képezdei dalárda által énekelt darabok jól fogadtattak a közönség által. A hangverseny végeztével rövid idő alatt szétszedetett a színpad, s elkezdődött a táncz, melynek vége a késő éjszakára nyult. Az első négyest 20 pár tánczolta. Csáktornya szépei közül jelen voltak; Horváth Delinke Gleimann Györgyike, Molnár Jolán, Luperszbek Lina, Herczer Juliska, Péterfy-, Laubheimer-, Zakál s Pulai nővérek, Zechmeister Malvin, Stefaits Malvin (Perlak) Mandl k. a. (Belicza) Buchberger Katinka, Krasovecz Anna, Bencsák nővérek, Marcius Matild kisaszonyok. Továbbá Ziegler Kálmáné, Sárosi Lászlóné, Grész Alajosné, Dr. Krasovecz Ignáczné, Molnár Elekne, Zakál Henrikne, Margitay Józsefné, Belányi Tivadarné, Pálya Mihályné, Mandl Róbertné, Spitz Márta (Belicza) Wollak Rezsóné, Hochsinger Sándorné, Pulai Zsigmondné, Dr. Svartz Albertné, Angyán Kálmáné, Özv. Krasovecz Adolfné, Özv. Durbányi Elekne, Bencsák Ferenczné, Özv. Laubheimer Józsefné, Márczius Józsefné, sat. sat. úrhölgyek.

X.
Hymen F. hó 27-én esküvének egymásnak örök hűségét: Fischer Endre csáktornyai polgáriiskolai tanár és Dugovich Betti kisaszony, Dugovich Pál kir. ajjárásbíró úr szép mivelettségű neveltéánya. A szerető párt főt. Hock János kaposvári lelkész úr tüzte össze a házasság rózsalánczaival. Mi is szívből kívánjuk, hogy szép frigyük felett a boldogság fehérgalambja lebegjen.

Thalia. Simándy Zsigmond színigazgató, mint előleges színi jelentésében olvassuk, huszonkilencz tagból álló színtársulatával fogja előadásait Csáktornyán f. július hó 9-én megkezdeni. Színiere kerülnek többek közt az újabb színirodalmi termékek közül: Csicsóné, Vadgalamb, Czigányprincez, Aranyember, Czeczill házassága, Buborékok Koldus diák, Ripa van Winkle, Üdvöske stb. Első előadását „Zabinók elrablása“ című hírneves bohózzal kezd meg. Kérjük városunk és a vidék értelmiségét, miként e jeles színtársulatot kellő pártolásban részesíteni honfiai kötelemének váltja, annál is inkább, mert mint a jeletés igen szépen jelzi: célja a társulatnak a magyar nyelv

terjesztését és felvi rágoztatását itt Muraközben is lehetőleg elmozdi tani. Pártoljuk amúvészetet

Felülfizettek a csáktornyai áll. tképezde növendékei által rendezett hangverseny alkalmával: T. Neumann Albert 50 kr. Dr. Schvarz Albert 50 kr. N. N. 50 kr. Boda József 50 kr. Szilágyi Gyula 1 frt. Dr. Krasovecz Ignác 1 frt. Mol ár Elek 50 kr. Fehér József 50 kr. Lövensohn N. 50 kr. Tislér József 50 kr. Tódor József 1 frt. Grész Alajos 1 frt. Grész N. 1 frt. Sárosy László 1 frt 50 kr. Zakál Henrik 2 frt. N. N. 50 kr. Greskovits János 50 kr. Bauer József 50 kr. Petrikievicz N. 50 kr. Gal Imre 50 kr. Vollak Rezső 3 frt. Luperszbek József 3 frt 50 kr. özv. Péterffyné 50 kr. Rozenberg L. 1 frt. Neumann N. 50 kr. Jeney Gusztáv 50 kr. Kovács N. 20 kr. Samu József 50 kr. Stefaits Miksa 50 kr. Bonczey N. 50 kr. Szeivert A. 2 frt. Nuzsy M. 50 kr. Bors István 50 kr. Matanovits N. 2 frt. Mandl Róbert 4 frt. Prusatz Alajos 50 kr. özv. Dornerné 50 kr. A szives felülfizetők fogadják a rendező bizottság hálás köszönetét!

Közgazdaság.

Biztosítás.

Vettük a „Fonciere“ Pesti biztosító intézet 1884 évi zárszámláját, s örömmel konstatáljuk, miszerint ezen biztosító intézet nemcsak hazai, hanem külföldi hasonintézetek közt is raczionális ténykedése következtében kiváló helyet foglal el. Ezen mintaszerűen kezelt és épügy vezetett intézet évi zárszámlája kifogástalan tanúságot tesz ezen állalat consequenciájára és solid tendenciájáról. Az intézet, mely még 1864-évből alakult, 3,000,000 frt. alaptőkéje mellett 7,000,000 frt. egyéb évi bevételekkel, s így összesen 10 millió frt. garanciával bír. Az intézetnek ilyen vezetése mellett éppen nem lehet meglepőnek tekinteni, ha a „Fonciere“ Pesti biztosító intézet által kultivált biztosítási ágazatok, mint: tűz, jég, szállít mánv és életbiztosításban jelentékeny összegnyi tiszta nyereménnyel tejezte be az 1884-ik évet. A „Fonciere“ Pesti biztosító intézetnek a legközelebb elmúlt évben összes díjbevételei 4,223,270 frt. tekintélyes összegre rugak; ebből tűz: 2,705,434 frt., jég: 532,788 frt., szállítmány: 318,817 frt., élet: 666,231 frt. Az intézetnek díjtartalékai 2,688,504 frtnyi jelentős összeget tesznek ki. A mi az intézet életbiztosítási üzletet illeti, konstatálhatjuk az előttünk fekvő zárszámlából, annak öröndetes haladását, a menyiben már csak az 1884-ik évben is összesen 3,470,484 frt. szálló életbiztosítási ajánlatok érkeztek be az intézethez és nyertek elfintézést. Jelen számokból tisztán látjuk tehát, hogy a „Fonciere“ Pesti biztosító intézet üzletmenete — dacára a nagy versenynek, és dacára annak, hogy e nagy verseny mellett szigorú elvet követ a lezárt, úgy az előző években is, folytonos gyarapodást mutat, ugyanynira, hogy mi, kik népünk érdekeit mindenkor szívünkön visejük, kötelességet vélünk teljesíteni, midőn a „Fonciere“ Pesti biztosító intézetet a legmelegebben ajánljuk népünk figyelmébe, s különösen hangsúlyozzuk ezuttal, hogy most, midőn a jégbiztosítási idény beállt, czélszerű lesz a vidékünkét az előző években ugys gyakran látogatót jég-kár elleni biztosítással nem késni. Végre megemlítjük még, hogy a „Fonciere“ Pesti biztosító intézet a közönség kényelmére Muraköz minden nagyobb községében ügynökséget állított fel, hol az illető biztosítási ajánlatok felvételnek.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Osigurajmo si žitka

Još nije do lo vreme grmljavice i viharov, pak se iz svih strana čuje od tuče, koja je vu žitku kvara napravila i gazdovoga pioda na nikaj dela.

Ne zdavnja donesli smo glasa od one tuče, koja je vu Fehér-varmegyiji potukla, gde nije samo letošnjega roda poništila, nego je gorice tak potukla, da više let nebudu nikakvoga roda nosila.

Poleg toga još je strašno to, da izmed kvarov niti jeden nije bil osigurani (assekurirani).

Jako je žalostno, da nasuprot žalostnomu dogodjaju, koj je vu zadnjem vremenu vuoge gazde postigeli, nasuprot popustljivosti osiguravajućega društva: nije moći gazde nagovoriti, da bi si polje i žitka osigurali; žal mu je za neštéri krajcar i rajši si svega žitka pogibelji podvrgne.

Pak zakaj se gazdi ne oseguraju? Jeden del jih ne pozna dobročinstvo oseguranja, i

ovak mudruje niti moj japa se nije osigural, pak je nasuprot tuči zato živel, pak tak nekak i ja prezivarim. Neznaju, da se vezda moramo bolje čuvati, jer su sve šume posečene, koje su dobre bile za oblake zdržavati. Ili naj se netko ogleđne na s snegom pokrite štajerske gore, jeli mu nedođje na pamet, da ni od toga još navek moremo dobiti tuču. Zabadava bi pisal od toga gori spomenutim, oni kak znaju reći, samo pri staroj navadi ostaneja. Jesu gazdi koji poznaju dobročinstvo osiguranja, ali zavlačaju tak dugo, dok ne zakesniju, kajti jim je toča na brbtu. Tko se hoće osegurati, naj osegura taki, plača je ista vu majušu i vu junijušu.

Išće je jeden zrok, zaradi kojega se ljudi nečeju osegurati, a taj zrok biva vu osiguravajućem društvu.

Naime precenenje kvara i iz plačivanje se vuogiput tak dugo zavlači, da se vuogiput človek potuži, bar da si niti nebi bil osigural polje, vezda si niti nemrem žitka dimo do

peljati, niti pak mi nepreceniju kvara. Znamo da društvo nemre svoje ljudi na jedenput na sve strani poslati, da bi precenili kvara, ali se zato žuri da svoju duznost s čim predi izvrši, posljedica neče izmenjkati.

Vi gazdi denite na stran svaku copriju, premislite se i došli budete na to, da: „Osigurajmo si žitka“ — Baš kad smo ove rede dovršili, suo iz Budimpešta letni račun „Fonciere“ zvanog osegur.-društva dobili. Čitamo, da ovo društvo već 20 letah dugo stoji i deset million forintov vrednosti ima. Ovo društvo je pri nas skoro vu svakom selu agente postavilo, pri kojem je moći žitek i život osigurati. Preporučamo dragim čitateljem ovo osigur.-društvo.

Kaj je novoga?

Vu čakovečkoj kr preparandiji se je 23-ga o. m. obdržal učiteljski izpit. 9 preparandisti i 5 navučitelji su se javili na ov

izpit, ali su samo 9 mogli položiti. 1 je pred pismenim izpitu nazadstupil a 3 su prepali.

Nesreća rudokopska u Cliftonhalli. Cliftonhallski rudokop, kojeg ima Andrew kowles i njegovo društvo, veliku nesreću njim je u inila. 348 mužkih i decah su nutri pustili, da delaju. Po deveti vuri veliko rušenje se čalo, napokon pak dim i ogenj se vun pokazal. Ovo rušenje je tak veliko bilo, da samo nekoji su mogućni bili od ovu nesreću pobeći. Za nesteru vuru su išli nutri i 130 mužkih su van donesli, medju kojih je vno go pobito bilo. Posle podne ob 4 vuri opet se čulo rušenje tak, da vezda vun rudokop nije bilo mogućnutri iti. Medju onih, koji su vumrli, jedan muž koj je ženu i jedenajst dece ostavil, jedan drugi osem dec, drugi petero, šestero dec su ostavili. Jedna siromašna žena dva sine je pogubila prav on dan, kad je malo dete vun smrtni posteli ležalo. Od ove velike žalosti je odnorela.

Žandarstvo. Po Serajevskom brzjavu čitamo, da Nikolić Milan, je jednoga medju ubojnikah izstrelil. Ubojnik je prek Drine vode hotel vujti, ali Nikolić Milana kugla ga dostigla. Za ovu dobročinost Milan je 500 forintah dobil.

Jeden Španjolac prošlu nedelju je jako sbetežal i naskoro i vumerl je. Žandari, koji su ga pregledali, vun jednim žepu celi imetek najure 151,300 frankov su našli. Kak se spoznalo, ov človek vun nikaj se nijefal, nego vun peneze.

Vu **tottovec**-kuršanskoj kr. školi su se 2 ga o. m. obdržali izpiti. Nazočni su bili iz Čukovca: Csepreghy Endre, Dr. Lázár Gyula, Margitay J. professori preparandije. g. kape lan iz Nedelišča i poglavari občine Tottovec. Dec su jako lepo odgovarjala vun horvatskim i magjarskim jeziku. Navučitelje ovih školah je vrédno pohvaliti za lepi napredok. Po izpitu je Margitay Jožef po horvatski a Dr. Lázár Gyula magjarski govor držal učenicom i med njimi knjige i druge dare razdelili. Tottovec Kuršanec občina je srečna, da tak dobru školu ima.

Postuvane predplatnike prosimo, da vun novim četvrtu leta na „Medjimurja“ predplatiju i novine naše razširiju, one p. predplatnike, koji su s predplatom zaostali prosimo, da nam predplate pošleju! S izvrsnim pozdravom. Izdateljstvo.

Samoubojstvo vun reštu. Iz Marosvasarhelja ovak pišeju. Šeštje Jožef frater koj-kak već predi smo javili 13. ovoga mjeseca Csán Deneša quardiana klosterskoga je s pištolom strelil, ovoga fratera su vlovili, 20-toga na večer do jednoga noža je došel i vun prse dva vudarca včinil, to su upazili drugi i zabranili su mu da se usmrti.

ZABAVA.

Vmoritelj,

Šandor (na stranu). Nepozna me (k Lovasdy-u). Mi ostanemo dobri prijatelji.

Lovasdy (na stranu). Nemislim. (K Šandoru). Ov hip budu služeni! Hodi Kristina.

Kristina (iduć k Lovasdy-u). Kak ti ve lim nije to Šandor.

Lovasdy (odgovori). On je, kaj mu nisi vidla oči?

Kristina. Nije, nije! (Otide na desna postranična vrata).

Šandor (na samu). Moj otec dvoji, ali peneze zato donese; znamenje da me nepozna. Da bi samo već kraj bilo jenput tē igri, kaj bi mogel larvu doli zet! Kaj sve nevčini človek, ako sila i ljubav zapovēda.

P o j a v l j e n j e s e d m o .

Roza (dolazi), Šandor.

Roza: Šandor!

Šandor. Poznaš ti mene?

Roza. Srce te me je prepovedalo.

Šandor. Samo me naj neprepove i pri

starom gosponu Roza! to se sveporadi tebe dogadja.

Roza. Drhčem od straha! Otec ti se bude jako sriil.

Šandor. Nebude dugo trpelo, na zadnje se bude veselil naši sreći.

Roza. On nam bude prečil ženitbu, prvo je tak osebujno govoril, rekel je...

Šandor. Da me rad ima, to verjem drugač mi niti nebi bil otec!

Roza. Da si moraš bogatu ženu iskati.

Šandor. Ja bogatu, on lepu — vmitri se sve bu dobro, sve bude dobro išlo; vezda otec peneze, ako donese, anda najpredi židova zplatim a 200 cekinov tebi, kaj si zalog odkupiš, pa tēm si slobodna.

Roza. Kaj naj rečem, da gde sem zela peneze?

Šandor. Vre s židovom opravim, on je jako dober človek. (Vu susedni biži pozvone).

Roza. Čuješ! stari gospon zvoni, idem k njemu.

Šandor. Pazi! da me neprepoveš.

Roza. Od mene nebu zezual. (Otide na desna postranična vrata).

Šandor (na samu). Oprosti mi japica ov moj čin, ali ti si me na to prisilil. To kaj mi peneze neda, još bi strplivno podnašal, ali to, da mi hoče i ljubljenu odrči od mene, nikak podnesti nemorem. Kak se bude smejal, kaj je mlada lesica staru vkanila i s gnjēzda njoj piceka vkrala.

P o j a v l j e n j e o s m o .

Ižak, Šandor.

Ižak. Mladi gospon!

Šandor. Ižak! te nesrbi dlan?

Ižak: prvo pluča kak dlan! Ako stari gospon neprerazme šalu, znam kak zidemo.

Šandor. Črez težko smo prešli, već cekine broji, neboj se! bu penez morti još i drugo kaj.

P o j a v l j e n j e d e v e t o .

Roza. Prveši.

Roza (nosi mošnjū). Nosim cekine.

Šandor. Nadvladali smo! Roza! vezda te već za svoju morem zvati! (k Ižaku). Taki ti dela vun dan.

Ižak. Mladi gospon! oni vun istinu vrloga otea imaju.

Šandor. A mene niti nebuš pofalil?

Ižak. Ah! takve glave ga već nega v orsagu.

Šandor zeme mošnjū). Samo brzo k delingi. (Idu k stolu). Ovo je anda on bog, kojemu se svaki človek vklanja? ovo je ona ruda koja nevveseli človeka? ovo deli sreću i veselje na zemlji? (Odre mošnjū). Hodite na svetlo.

P o j a v l j e n j e d e s e t o .

Lovasdy, Kristina, Prveši.

Lovasdy (s Kristinom pri vratu postoji). Mene vre nevkaniti.

Ižak. Ai ve! tantusz!

Šandor (v stiski) Roza!

Roza. Šandor!

Šandor. Ižak!

Ižak. Tantusz!

Šandor. Vsemu je kraj! ve drugo neprestano, nego skočiti. (Hoče da vujde).

Lovasdy (stane mu na put). Visokorodjeni gospone! zločesto dete!

Kristina. Strahovitno! ti pokvarjena krv!

Ižak (vu sobi) Tu kak vidim peneze nedeliju (Izvikne).

Lovasdy. Ti zločinec! svojega otea hočeš vkaniti!

Šandor. Naj odprostiju dragi japica!

Kristina. Šicki — njausicki.

Šandor. Nije me zločesta nakana peljala na to, srce

Lovasdy: Zabadav ti je mentuvanje! hotel si me vkaniti, da nebi ja bil spametneši. Agent? sekretarjuš? tarna kola? zato si zadžjen.

Šandor. Ja Rozu ljubim!

Roza. Dragi vujček!

Kristina. I ti si mu bila na pomoč? Bože sveti! kaj bu iz toga sveta.

Šandor. Ja sem sam krivec, Roza je nedužna.

P o j a v l j e n j e j e d e n a j s t o .

Miko, Prveši.

Miko. Kaj vidim! ej mladi gospon! morti sem njih prav ja dopeljal, zato su se i tak jako poveselili, kad su mene na štacionu zgedali, zakaj mi nisu rekli? ja bi bil zamu-

čal kaj su peneze zgubili.

Lovasdy (k Miku). Muči!

Miko. Nemorem, ar moram povedati, da su stranjski došli naj dostoju vun dojtji, imaju nekakov spomenek, onda pak reč.

Lovasdy. Idem (k Šandoru). Čekaj dok nazad dojdem, bum računali.

Šandor. Jjadki japica!

Lovasdy. Od vezda bum žuhki! Marš nuter vu tu hižu!

Šandor. Naj me bar poslušaju!

Lovasdy. Nečem nikaj čuti, sim nuter budeš išel! (Porine Šandora nutri na desna postranična vrata). Tak. Miko! ti budeš ovdi strazu držal, da mi nikoga niti nuter niti vun nepustiš! tu je ključ razmiš?

Miko. Razmem gospon! razmem.

Lovasdy. Sim stani! (Iduć). Dobro pazi! (Otide).

Miko. Razmem gospon!

Kristina (k Rozi). Ti pak v kuhnju za menom! tam poslušaj svoju lekciju.

Roza. Bogec, siromak Šandor! Otidu.

Nekaj za kratek as

Putnik došel je vun jedno selo, pak je zapital jednoga muža jeli tu vno go vi e bedakov je, kak drugdi? Na to mu mu odgovori: Je, ali najvek i broj tih dehadjja i odhadja.

Jeden mužek donesel je svojemu plebanušu ribe. Plebanuš je toprijel s velikim veseljen ter mu je rekel: gracias (to je dijacka reč, po horvatski „hvala“). Mužek je očešel, a po putu si je mislil: Bog zna kaj je to gracias. Drugiput je isti mužek donesel plebanušu rake; plebanuš ga je opet odpravil s rečjum gracias. Onda je opet mužek strelil racu divju, pak ju je opet nesel k plebanušu na prikaz; plebanuš mu je i opet vezda rekel gracias. Vezda je već bil mužek i malo srdit, pak je zapital plebanuša: Prosim ponizno gospona plebanuša, naj mi poveju, kaj je to gracias? Na to mu plebanuš odgovori: To ti je, kak da bi dobil jeden forint. Mužek mu je onda rekel: Ponizno zahvalim! Za malo vrēme se je pripetilo, da je istomu mužeku vmrlo dete. Kada je dete pokopano bilo, došel je k plebanušu, da mu plati za sprevod, pak zapita: Gospon plebanuš, kaj sem dužen? Plebanuš mu odgovori: 15 groši. Na to mu je mužek ljepo razgovetno rekel: gracias gracias, gracias, prosim pet groši vun.

Tiral je mesar dva vole, a jeden mimo idući šaljivec ga zepital: „Kam idete vi tri?“ Mesar mu odgovori „Mimo četrtoga“

Jeden krčmar došel je k malaru, pak ga je zapital, koliko bi moral platiti, da mu na tablu (na cimer) namala ljepoga medveda, koju tablu bi on na hižu prebil. Malar je potrebuval 40 forinti. To je preskupo, predrago, rekel je krčmar, stari Janko bi mi to napravil za 25 forinti. Malar nije hotel, da bi on drugi malar kaj zaslužil, zapita krčmara: Jeli vi hočete krotkoga ali pak divjega medveda prez lanca? E dobro, divji medved prezlanca bude koštal samo 25 forinti, rekel je malar. Krčmar je došel za istinu na rečeni den po medveda tojest po tablu; ter se je ne mogel dosta načuditi, kak je ljepo namalan medved, kak da bi bil živi. Cimer ov, tojest medved privabil mu je vno go pivcov, i krčmar se je veselil i smejal kak je tobož malar vkanil. Ali jednu noć je strašen viher i dež, i vun jutro išel je krčmar gledat, jeli mu je te viher nekaj kvara napravil na tabli. On je našel tablu prez falinge, ali na tabli nega bilo medveda, ar ga je dež zepal. Išel srdit taki k malaru, pak ga je jako počel špotati i šimfati za to nevrédno delo. Ali malar ga je taki zapital: „Poveđte vi meni, jeli je bil medved krotek, ali pak divji, i jeli je bil na lancu? Bil je divji i prez lanca“ odgovoril je krčmar. „Moj prijatelj,“ rekel je malar, kak morete samo misliti, da vam divji medved prez lanca nebi mogel i nebi pobegel vu takvom vihru, kakov je bil ovu noć! Krčmar je veruval i nije mu preostalo drugač, nego si je dal novoga medveda opet namalati, a malar, koj je prvoga medveda s vodenom samo farbom namalal, dobil je svoje delo dvaput plačeno.

CÉNA ZITKA

Kuruza na vagi	6.60	6.68
P. enica	8.40	8.60
Hrz	7.	7.25
Joemen	6.80	7.30
Zob	7.50	7.75

LOTTERIJA

Gradec 1885. 27. Juniusa

39. 31. 59. 47. 62.

Szerkesztő: MARGITAI JOZSEF urednik.

Hirdetések.

993. tk. 85.

Arverési hirdetmény!

A csáktornyai kir. Járásbíróság telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik hogy HORVÁTH LAJOS csáktornyai lakosnak PULAI ZSIGMOND csáktornyai lakos kése delmes vevő elleni viszarverési ügyében a n. kani zsa i kir. törvényszék és csáktornyai kir. bíróság területén lévő II-ik hegykerület közsé gi 291 sz: tjkvben A 1-3 sor 631, 617 és 632 hr; sz: a: felvett ingatlanok 1900ft kiki alitási ár mellett II-dik hegykerület közsé gi házá nál

1885 évi augusztus hó 7 én délelőtti 10 órakor

megtartandó nyilvános birói árverésen eladat ni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát vagyis 190 ft. készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezé hez letenni egyéb feltételek a jelzett közsé gnel és alulirt kir. járásbíróságnál megtekint hetők.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1885 évi február hó 22-én:

253 1-1

6566. sz. tkv. 884.

Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telek könyvi hatóság által ezennel közhírré tétetik, hogy Zalamegye összesített árvtára végrehajtatónak. BARANASITS MIHÁLY és neje a.-hráscsáni lakos végrehajtást szenvedettek elleni 108 ft. tőke s járuléka i iránti végrehajtási ügyben az a. hráscsáni 4. sz. tjkvben A I 57. 73. 285. 423. hrzám a BARANASITS MIHÁLY és neje KOLLARITS REGINA tulajdonául 1/3 részben felvett 873 frtra becsült az a.-hráscsáni 88. sz. tjkvben A I 151. 112. hrz. a. 1/3 részben ugyan azok tulajdonául felvett 155 frtra becsült, az alsó hráscsáni 98. sz. tjkvben A I 119 hrz. a 1/4 részben ugyanazok tulajdonául felvett 120 frtra becsült az alsó hráscsáni 89. sz. tjkvben A 1 862 hrz. a. 1/2 részben ugyan azok tulajdonául felvett 6 frtra becsült ingatlanok az

1885 évi julius 2-ik napjának d. e. 10 órakor

Alsó Hráscsán közsé gi házá nál megtartandó nyil vános birói árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási árak a fennebb kitett becsárak, melyen alul is az árverésre kitűzött birtokok elfog nak telekkönyvként külön-külön adatni.

Arverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át becsérték szerint készpénz ben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezé hez letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a csáktornyai kir. bíróság tkvi osztályá nál s A.-Hráscsáni közsé g előljá rásá gnál megtekint hetők.

Kelt Csáktornyan a kir. bíróság mint tkvi hatósá gnál 1885 január hó 28-án. 247 3-3

Öltöny szövetek

csakis tartós gyapjuszövetből EGY KÖZÉPTERMETŰ férfi részére.

Egy öltözetre 3-10 méter	(jó gyapjuszövetből)	4 frt 96 kr.
	(jobb gyapjuszövetből)	8 " " "
	(finom gyapjuszövetből)	10 " " "
	(legfinomabb gyapjuszövetből)	12 frt 40 kr.

Utazó-Plaidek drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. öltözéteket nadrág, felső-kabát, és eső köpenyszövetek túlffi. Loden, commis Kammgar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasz tal posztókat: perwient: doskingot ajánl

Alapított

Stikarofsky János

... 1866 ...

gyári rektora Brünaben.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentetlenül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel küldemények bérmentve. Allandóan több mint 150,000,0. é. frt. értékű raktárom van, ennél fogva természetes, hogy nagy világüzletemben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csak hogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készítésjáron alól tovább adni. Minden józanul gondolkodó ember befogja látni, hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna, ennél fogva tehát valóságos szédelés ha posztókereskedési czégek ből mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a minták egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes. Meg nem felelő posztóvégek kieserítetnek, vagy a pénz visszaküldetik. Levelezések magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven fogad tatnak el. 203 16-20.

Az összes savanyu vizek kiralya.

MAGYAR SAVANYUVIZ

Széchenyi-forrás

Természetes, nem mesterséggel előállított forrás viz, ÖTSZÖRÖSEN VEGYELEMEZVE.

Kitünő asztali viz.

Orvosi kitünőségek által ajánlva.

Tartalma:

Széchenyi-forrás (Magy. orsz.)	Gieichenbergi (Steierhon)	Radeini (Steierhon)	Krondorfi (Csehország)	Mohai (Magyar orsz.)	Giesshübl (Csehország)	Deutsch-kreuz (Magy. orsz.)	Gizellaforrás (Steierhon)
97	79	84	48	48	43	41	50

Vogler József, tulajdonos

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.

Főraktár Csáktornyan: SZTRÁHIA TESTVÉREKNEL.

Hamisítások kikerülése céljából a dugasznak viz felé fordított része „Petancz” körirattal van ellátva.

Nagy tévedés volna, a savanyu viz jóságát egyedül a pezsgés után megítélni. Azon savanyu vizek, melyek az oly nagybecsült és gyógyhatásos savaknak (alkalium) csak csekély mennyiségét tartalmazzák, — mi által a bor kellemetlen sava kötve és így az kellemes édeskés ízűvé válik, rendszerint erősen habzanak, mert a kevés mennyiségű szesz (szénsav) majd semmi által megtartva vagy kötve nem lesz és így gyorsan pezsgéve elpárolog.

Ily vizekről azt szokás mondani, hogy a bort savanyítja. Azonban egészen megbízható felvilágosítást a savanyu viz értékéről nyújt a vegytani vizsgálat, a mikor a legnagyobb suly a legbecesebb részekre: szénsav, szénsavas natron, Chlor-natrium és Lithionra lesz fektetve. Azon savanyu viz mely a fentieket legdusabb mennyiségben tartalmazza, a legjobb.

ÓVÁS. Legujabb időben a stajer forrásokból oly savanyu vizek jönnek forgalomba, melyek vascsövek közt folynak, és melyeknek alkalmazása magyar savanyu vizeknél mint az egészségre káros hatású, tiltva van.

Kitüntetve Bécsben és Triesztben

PETANCZ muraszombati járás utolsó posta REGEDE.

MAGYAR SAVANYUVIZ.

245 4 *

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONI ÉKSZEREBEN

Alapított 1873. évben. **HERLINGER M.** Alapított 1873. évben.

órák és ekszerész, Csáktornyan.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű órák, arany, ezüstárak és ékszerek ből legfin. kiállitva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző-bivatal által felülvizsgálva és fémjelzve van.

Mindennemű R É G I Ó R Á K A T, ugyszintén ARANY- és EZÜST TARGYAKAT javítás végett jöttállás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétetnek.

NB: Bátorokodom még jól berendezett optikai-áruraktáromat is a n. é. közön ség szives figyelmébe ajánlani. 209 17-

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDEKOKBAN

Nyom. Fischer F. laptulajdonosnál Csáktornyan.